

Warszawa, 18 czerwca 2021 r.

Podsekretarz Stanu

DKO-IV.5006.37.2021

Pani/Pan

Prezes/Dyrektor Sądu Apelacyjnego

Prezes Wojskowego Sądu Okręgowego

/wszyscy/

Szanowni Państwo!

w nawiązaniu do dotychczas wdrożonych procedur i ustaleń dotyczących funkcjonowania jednostek wymiaru sprawiedliwości w okresie epidemii Covid-19, uprzejmie przedstawiam rekomendowane rozwiązania umożliwiające zapewnienie szerszego dostępu obywateli do wymiaru sprawiedliwości, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zapewniających bezpieczeństwo zdrowotne pracowników sądów oraz interesantów.

W związku ze spadkiem liczby zachorowań na Covid-19, wzrostem liczby wykonanych szczepień i luzowaniem obostrzeń wprowadzonych na czas epidemii, w tym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 1054), które złagodziło ograniczenia w funkcjonowaniu urzędów administracji publicznej i jednostek organizacyjnych wykonujących zadania o charakterze publicznym, zasadna wydaje się modyfikacja przez prezesów i dyrektorów sądów zarządzeń mających zapewnić interesantom dostęp do sądów w szerszym zakresie.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie poddaję pod rozwagę weryfikację zasad dotyczących funkcjonowania Biur Obsługi Interesantów i przyjęć interesantów poprzez umożliwienie każdemu zainteresowanemu dostępu do komórek organizacyjnych zajmujących się bezpośrednią obsługą interesantów, tj. biur podawczych, biur obsługi interesantów, punktów informacyjnych Krajowego Rejestru Karnego działających przy sądach, oddziałów Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego,

ekspozytur centralnej informacji, czytelni akt, kas sądowych i innych, przy zachowaniu reguł bezpieczeństwa rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny (dezynfekcja, maseczki, zachowanie dystansu). W obecnym stanie racjonalny wydaje się powrót do organizacji pracy wskazanej w § 39 pkt 3, 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz. 1141 ze zm.), tj. przyjmowanie interesantów przez co najmniej 7 godzin w czasie urzędowania sądu, a w każdy poniedziałek przez co najmniej 9 godzin do godz. 18:00.

Rekomenduje się także, w świetle aktualnej sytuacji epidemicznej, dokonanie przeglądu wydanych uprzednio zarządzeń w zakresie jawności postępowania poprzez umożliwienie udziału w rozprawie/posiedzeniu publiczności/ przedstawicieli mediów (w przypadkach prawem przewidzianych). Aktualne przy tym pozostają dotychczasowe zalecenia dotyczące jak najszerszego wykorzystywania systemów wideokonferencyjnych do przeprowadzania zdalnych posiedzeń oraz środków komunikacji elektronicznej.

Zasadna wydaje się także weryfikacja zasad organizacji pracy i rozkładów czasu pracy w przypadku wprowadzenia zmian w tym zakresie z uwagi na epidemię Covid-19.

Należy również rozważyć skorzystanie z możliwości skierowania urzędników sądowych i pozostałych pracowników, w tym kadry orzeczniczej, na zaległe urlopy wypoczynkowe na warunkach przewidzianych w kodeksie pracy, a także w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1842, ze zm.), tak aby zapewnić możliwie pełną obsadę po zakończeniu stanu epidemii (zabezpieczenie kadry urzędniczej i orzeczniczej). Należy podkreślić, że działania te powinny być oparte o ogólne, jednolicie stosowane kryteria, tak aby kierowanie pracowników sądów (w tym także sędziów) nie nasuwało jakichkolwiek wątpliwości w kontekście przepisów antymobbingowych i antydyskryminacyjnych.

Jednocześnie trzeba zauważyć, że brak jest podstawy prawnej do zobowiązania pracowników do przekazywania informacji o poddaniu się szczepieniu przeciwko Covid-19. Pracodawca może żądać od pracowników podania danych wskazanych w art. 22¹ Kodeksu pracy. W przypadku dobrowolnego poinformowania o powyższym przez pracownika, należy natomiast zwrócić uwagę na uzyskanie zgody (wyrażonej w drodze jednoznacznej, potwierdzającej czynności, która wskazuje na świadome i jednoznaczne przyzwolenie osoby, której dane dotyczą i która ma formę pisemnego, ewentualnie elektronicznego oświadczenia) na gromadzenie i przetwarzanie takich informacji, z dopełnieniem przez pracodawcę

wszystkich obowiązków informacyjnych, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. (Dz. Urz. UE L Nr 119, str. 1).

Należy również rozważyć podjęcie działań, by czynności służbowe kuratorów sądowych mogły być realizowane za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość w przypadku powzięcia informacji, że osoba objęta postępowaniem jest poddana obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych. Istotne jest także, by praca w ośrodkach kuratorskich była skorelowana z decyzjami podejmowanymi w sprawie działalności placówek oświatowych właściwych dla młodzieży odpowiadającej wiekiem nieletnim, którzy zostali objęci wskazanym środkiem wychowawczym, przy jednoczesnym uwzględnieniu konieczności zachowania zasad reżimu sanitarnego zarówno przez nieletnich, jak i personel ośrodków.

W zakresie działalności opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów (OZSS) wydaje się, że dalsze ograniczanie działalności badawczej w tych zespołach jest nieuzasadnione, stąd rekomendowane jest sukcesywne wznawianie badań diagnostycznych w OZSS w liczbie wynikającej z organizacji pracy tych zespołów przed epidemią, przy uwzględnieniu poniższych zasad:

1. badania powinny być przeprowadzane wyłącznie przy zachowaniu reguł bezpieczeństwa rekomendowanych przez Główny Inspektorat Sanitarny;
2. należy zadbać o to, aby wszystkie osoby przebywające na terenie OZSS stosowały niezbędne środki ochrony w postaci: dezynfekcji rąk, zachowania odstępu co najmniej 1,5 metra pomiędzy osobami oraz zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki;
3. wyposażenie pokoju do badań oraz poczekalni powinno zostać ograniczone do niezbędnych przedmiotów możliwych do zdezynfekowania lub utylizacji;
4. organizujący i kierujący pracą zespołu zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o opiniodawczych zespołach sądowych specjalistów (Dz. U. z 2018 r. poz. 708, ze zm.) kierownik powinien w szczególności uwzględnić w obecnym stanie epidemii możliwość wyznaczania określonej liczby badań w zależności od posiadanych środków zabezpieczających i ochronnych, możliwości lokalowych zespołu oraz zasobów kadrowych.

Przypomnienia wymaga, że zasady dotyczące funkcjonowania sądów winny być oparte o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego. Pomocne mogą być także instrukcje

Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – Państwowego Zakładu Higieny. Rekomendowane jest bieżące sprawdzanie na stronach internetowych wskazanych instytucji, czy nie następują w tym zakresie zmiany. Mają one jednak charakter zaleceń, ich stosowanie winno być dopasowane do aktualnej sytuacji epidemicznej. Powyższe obejmuje także określenie zasad używania klimatyzacji – decyzja w tym zakresie winna być podejmowana nie tylko na podstawie ww. wytycznych, ale także przy uwzględnieniu warunków i specyfiki danego budynku czy pomieszczenia.

Uprzejmie proszę o wnikliwą analizę ww. zaleceń i rozważenie ich wdrożenia, w oparciu o ocenę aktualnej sytuacji na obszarze właściwości zarządzanej jednostki, z zachowaniem priorytetów w postaci ochrony bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników sądów oraz zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2.

Proszę również o niezwłoczne przekazanie niniejszego pisma prezesom, dyrektorom sądów okręgowych i rejonowych z obszaru właściwości sądu apelacyjnego oraz prezesom wojskowych sądów garnizonowych z obszaru właściwości sądu okręgowego.

Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o nadesłanie krótkiej, syntetycznej informacji w przedmiocie podjętych i wdrożonych działań mających na celu rozszerzenie dostępności i luzowania wprowadzonych wcześniej obostrzeń oraz ograniczeń w funkcjonowaniu sądów. **Oczekuję na udzielenie odpowiedzi, obejmującej wszystkie jednostki z obszaru apelacji, w terminie 21 dni, wyłącznie na adres mailowy: sekretariat.dko@ms.gov.pl.**

Z poważaniem

**PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości**

Katarzyna Frydrych